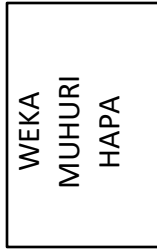

TUNAWEZA KUSAIDIA

Watoto wengi huzaliwa na au wanaweza kupata ulemavu ambao unatatiza ukuaji na maendeleo yao ya kawaida, na hivyo kuathiri mafanikio yao shuleni.

Kwa bahati nzuri, nyingi za hali hizi zinaweza kusaidiwa ikiwa wazazi wanatambua tatizo mapema na kutafuta msaada.

Ikiwa unashuku mtoto wako anaweza kuwa na mahitaji maalum, piga simu kwa moja ya namba hapa chini. Usisite kueleza kwa umakini, na/au kutafuta ushauri juu ya tabia fulani au changamoto zinazowezezekana ambazo mtoto wako anaweza kupata.

Kumbuka, kadiri unavyotambua mapema mahitaji maalum ya mtoto na kutafuta msaada, ndivyo kuna uwezekano mkubwa wa mtoto wako kusaidiwa. Mpango wa Mfumo wa Uingiliaji Kati wa Mapema wa Kentucky (Kentucky Early Intervention System Program) na wilaya ya shule yako wanahitaji kujua kuhusu watoto wote walio na matatizo, walio na umri wa kuzaliwa hadi miaka 21 ili kupanga mahitaji yao binafsi.

Kwa maelezo zaidi na msaada, wasilia

Mpango wa Mfumo wa Uingiliaji Kati wa Mapema wa Kentucky (Kentucky Early Intervention System Program)

Idara ya Afya ya Umma (Department for Public

275 E. Main St., HS2W-C
Health)

Frankfort, KY

(502) 564-3756,

Simu isiyolipishwa - (877)

417-8377 (au 1-877-

41STEPS)

Faksi: (502) 564-0329

Idara ya Elimu ya Kentucky

Umri wa miaka 3 hadi 21

Ofisi ya Masomo Maalum na Masomo ya Awali
(Office of Special Education and Early Learning)

300 Sower Blvd.

Frankfort, KY 40601

502-564-4970

KUTO

JE,
UNAMJUA
MTOTO
MWENYE
MAHITAJI
MAALUM?

Idara ya Elimu ya Kentucky

Ishara zifuatazo

za onyo za mapema ni baadhi ya viashiria vya kawaida kwamba mtoto anaweza kuhitaji msaada. Ikiwa kwa sababu yoyote unashuku kuwa mtoto wako anaweza kuwa na mahitaji maalum, tunakuhimiza utafute msaada mara moja. Usisubiri mpaka mtoto wako aingie shule kabla ya kuanza kushughulikia wasiwasi huo.

KUSIKIA

- Hageuki ili kuangalia mahali sauti za watu au vitu zinatoka kufikia umri wa miezi 6.
- Ana maumivu sugu ya masikio au masikio yanatoka usaha.
- Anazungumza kwa sauti ya juu isivyo kawaida.
- Anageuza sikio lile lile kuelekea sauti anayotaka kusikia.

KUFIKIRIA

- Hajibu jina lake wakati anaitwa akiwa na umri wa miezi 9.
- Hawezi kutambua nywele, macho, masikio, pua na mdomo kwa kuashiria kwa kidole kufikia umri wa miaka 2.
- Haelewi hadithi rahisi zilizoambiwa au kusomwa kufikia umri wa miaka 3.
- Hatoi majibu ya busara kwa maswali kama vile "Unafaa kufanya nini wakati unahisi usingizi?" au "Unafaa kufanya nini wakati una njaa?" kufikia umri wa miaka 4.

- Haonekani kuelewa maana ya maneno "leo," "kesho" au "jana" kufikia umri wa miaka 5.
- Anashindwa kufikiria maneno ya kuelezea wazi mawazo yake kufikia umri wowote.

KUONA

- Anashindwa kufikia na kushikilia kifaa cha kuchezea kufikia umri wa miezi 6.
- Mara nyingi hawezi kupata na kuchukua vitu vidogo ambavyo vimewekwa chini.
- Mara nyingi anasugua macho au kulalamika kuwa anaumwa na macho.
- Ana macho mekundu, yenye majimaji au kope zilizovimba.
- Anaweka kichwa katika mkao wa kujikaza au usio kawaida (anasogeza kichwa kwa upande wowote—anasogeza kichwa mbele au nyuma) wakati wa kujaribu kuangalia mtu fulani au kitu.
- Wakati mwingine au wakati wote anakinganisha jicho moja au macho yote mawili.
- Mara nyingi analalamika juu ya kuona ukungu na maumivu ya kichwa.

KUZUNGUMZA

- Haiwezi kusema "Mama" au "Dada" kufikia umri wa miezi 9.
- Haiwezi kusema majina ya vifaa vichache vya kuchezea na watu kadhaa kufikia umri wa miaka 2.
- Hawezi kurudia nyimbo za kawaida au nyimbo za televisheni kufikia umri wa miaka 3.
- Hazungumzi kwa sentensi fupi kufikia umri wa miaka 4.
- Haeleweki na wageni kufikia umri wa miaka 5.
- Hawezi kutamka maneno kwa uwazi; anakokoteza maneno na ana usemi usio wa kawaida katika umri wowote.

KUSOGEZA MWILI

- Hawezi kuketi kufikia umri wa miezi 9.
- Hawezi kutembea bila usaidizi kufikia umri wa miaka 2.
- Anashindwa kupanda na kushuka ngazi kufikia umri wa miaka 3.
- Hawezi kusimama kwa mguu mmoja kwa muda mfupi kufikia umri wa miaka 4.
- Hawezi kutupa mpira juu na kukamata mpira mkubwa uliopigwa kwake kufikia umri wa miaka 5.
- Mabadiliko ya wazi katika uratibu; hawezi kuanza au kuacha mwendo.

KUSHIRIKIANA NA WENGINE

- Hachezi michezo kama vile kupunga mkono wa buheri, kucheza peek-a-boo, na pattycake kufikia umri wa miezi 9.
- Hawaigi wazazi wakifanya kazi za kawaida za nyumbani kufikia umri wa miaka 2.
- Hafurahii kucheza peke yake na vitu vya kuchezea, sufuria, mchanga, nk. kufikia umri wa miaka 3.
- Hachezi michezo ya kikundi kama vile kujificha-na-kutafuta, mpira wa kurushiana, nk. kufikia umri wa miaka 3.
- Hashiriki na kuchukua zamu kufikia umri wa miaka 5.
- Anaonekana kuwa na mabadiliko katika haiba au hisia.